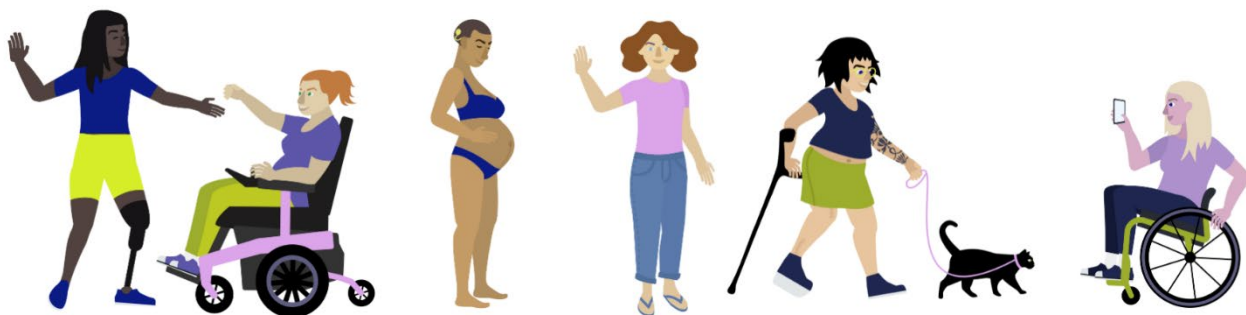

Vammaisten naisten valtakunnallinen yhdistys – Rusetti ry

Vuosikertomus 2023

Hyväksytty hallituksessa 27.3.2024
Esitykseksi kevätkokoukselle 27.4.2024

Sisällys

Johdanto	3
1. Toimintaympäristö ja painopisteet.....	3
2. Yhdistyksen toiminta.....	4
3. Vaikuttamistoiminta	4
4. Viestintä.....	5
5. Yhteistyökumppanit ja -hankkeet	5
6. VEERA-hanke (2020–2022)	5
7. Vammaisettyt.fi (Kalevala x VammaisetTytöt.fi)	6
8. Toimintaedellytykset.....	6
Jäsenet.....	6
Hallitus	6
Edustukset	7
Työntekijät ja toimisto	7
Talous.....	7

Johdanto

Vammaisten naisten valtakunnallinen yhdistys – Rusetti ry edistää tytöiksi ja naisiksi identifioituvien vammaisten henkilöiden hyvinvointia, unelmien toteuttamista ja voimaantumista. Osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun kansallisesti ja kansainvälisesti. Rusetin visiona on se, että voimaantuneet vammaiset tytöt ja naiset toteuttavat omia oikeuksiaan ja unelmiaan yhdenvertaisessa ja esteettömässä Suomessa.

Rusetti ry on Invalidiliitto ry:n, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry:n (NJKL), Vammaisjärjestöjen naisverkoston, Suomen Paralympiakomitea ry:n ja 1.1.2024 alkaen Kansalaisareena ry:n jäsen.

Rusetin päivitetty strategia KokoNainen elämä 2023–2025 hyväksyttiin kevätkokouksessa 2023. Yhdistyksen hallinto- ja taloussääntö päivitettiin myös vuonna 2023 vastaamaan yhdistyksen muuttuneita tarpeita.

Rusetin visio ja arvot ohjasivat toimintaa vuonna 2023

Voimaantuneet tytöiksi ja naisiksi identifioituvat vammaiset henkilöt toteuttavat omia oikeuksiaan ja unelmiaan yhdenvertaisessa ja esteettömässä Suomessa.

Avoimuus, Ihmisarvo, Innovatiivisuus, Rohkeus ja Sukupuolisensitiivisyys

1. Toimintaympäristö ja painopisteet

Vuosi 2023 oli Rusetin toiminnan kannalta suurien muutosten vuosi. Kuluneena vuonna STEA-avusteinen VEERA-hanke (2020–2022) tuli päätökseensä ja samalla vuosi 2023 oli Rusetille ensimmäinen STEA:n kohdennetun avustuksen vuosi. Yhdistyksen toiminnan järjestäminen siirtyi vapaaehtoisilta työntekijöille. Tämän seurauksena yhdistyksessä toteutettiin merkittäviä organisatorisia uudistuksia, kuten sääntö- ja henkilöstöhallinnon uudistus, hallinto- ja talousohjesäännön päivitys. Tämän lisäksi kaikkia yhdistyksen perustoimintoja, kuten viestintää, hallintoa ja toiminnan tuloksellisuuden mittaamista ryhdyttiin määrätietoisesti kehittämään. Toimintavuoteen sisältyi myös yhdistyksen visuaalisen ilmeen uudistus ja verkkosivuston päivitys.

Toiminnan painopisteet toteuttivat visiota ja vuosille 2023–2026 laadittua strategiaa. Painopisteet olivat vammaisten tyttöjen ja naisten voimaannuttaminen, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja yhdistyksen kehittäminen vetovoimaiseksi ylisukupolviseksi yhteisöksi. Strategiaa on jalkautettu monella tasolla: yhdistystä on kehitetty vetovoimaiseksi ylisukupolviseksi yhteisöksi järjestämällä vertaisryhmiä, toteuttamalla yhteisöllisiä tempauksia esim. Apuvälinemessuilla. Myös Rusetin ilmettä ja viestintää on kehitetty helposti lähestyttäväksi. Vaikuttamistoimintaa on voitu tehostaa toimiston työntekijöiden avulla ja vammaisia naisia on voimaantunut erityisesti mentorointiprosessissa, jossa johtajuudessa kokeneet vammaiset naiset tukevat omaa polkuaan etsiviä.

2. Yhdistyksen toiminta

Vuonna 2023 Rusetti järjesti yhteisötoimintaa vammaisille tytöille ja naisille. Ylisukupolvaisia vertaistapaamisia verkossa järjestettiin 11. Hyväikäisten vammaisten naisten ryhmätoimintaa järjestettiin Helsingissä 12 kertaa ja verkossa 7 kertaa valtakunnallisesti VEERA-hankkeessa kehitettyjä keskustelukortteja hyödyntäen. Lisäksi järjestettiin mm. ryhmätoimintaa identiteetin tueksi yhdessä Naistenkartanon kanssa, käsityökerhoa sekä yhteisöllisiä kokoontumisia.

Rusetissa järjestettiin esimerkiksi uuden toimiston tuparit ja osallistuttiin näkyvästi Apuväline 2023 - messuille, joissa jaettiin tietoa Rusetin toiminnasta ja pidettiin yllä yhteisöllistä rusetti- ja kaunistautumispistettä.

VEERA-hankkeen koulutetut vammaiset vertaisäidit jalkautettiin osaksi Rusettia. Kahdeksan vertaisäitiä jatkoi tukisuhteitaan tuettavien kanssa vuodelta 2022 ja solmivat uusia tukisuhteita. Vertaisäideille järjestettiin tapaamisia, joissa käytiin läpi esiin nousseita kysymyksiä ja haastavia tilanteita.

Sivuvaunu -opasta vammaisten naisten äitiydestä juurrutettiin äitiys- ja neuvolapalveluiden ammattilaisille ja alan opiskelijoille. Oppaan teemoista käytiin kouluttamassa 82 ammattilaista ja tietotaitoa juurrutettiin alan asiantuntijoiden seminaareissa. Oppaasta toteutettiin myös ruotsinkielinen käännös, joka on saatavilla maksutta sähköisesti verkkosivuilta ja painettuna toimistolta.

Rusetin viisi koulutettua mentoria aloittivat työskentelynsä aktoreidensa kanssa 2023.

Mentorointiprosessi oli alun perin ajateltu 6 kk mittaiseksi, mutta mentorointisuhteissa nousi pian tarve prosessin pidentämisestä 10–12 kk mittaiseksi. Mentoroinnissa johtajuuskokemusta omaavat vammaiset naiset tukevat omaa polkuaan etsiviä vammaisia naisia.

3. Vaikuttamistoiminta

Rusetin vaikuttamistoiminnasta kerrotaan kattavasti verkkosivuilla kohdassa Vaikuttaminen. Vuonna 2023 Rusetti on:

- ottanut osaa kannanottoon vammaispalvelulain hylkäämisestä 22.2.2023
- pitänyt Suomen puheenvuoron New Yorkissa järjestyksessään 16. YK vammaisyleissopimuksen sopimusosapuolten konferenssissa (16th Session Of The Conference Of States Parties To The CRPD), COSP16:ssa 14.6.2023, aiheesta vammaisten henkilöiden yhdenvertainen ja saavutettava pääsy seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluihin
- jättänyt lausunnon liittyen hallituksen esitykseen vammaispalvelulain siirtämisestä 11.8.2023
- vastannut Yhdenvertaisuusvaltuutetun järjestöille ja tutkijoille suunnattuun kyselyyn pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmasta vuosille 2023–2027 22.8.2023
- osallistunut tasa-arvopolitiikan pyöreän pöydän keskusteluun 29.8.2023
- antanut kommentit järjestöjen varjoraporttiin Grevion toiselle valvontakierrokselle 17.11.2023
- osallistui kutsuttuna kansainvälisen tasa-arvopalkinnon (IGEP) jakotilaisuuteen Tampereella 11.12.2023.

4. Viestintä

Toimintavuotena yhdistyksen viestinnässä oli isoja muutoksia. Yhdistyksen graafinen ilme uudistettiin ja yhdistys sai uudet verkkosivut, joissa on kiinnitetty erityisesti huomiota saavutettavuuteen. Samalla uudistui myös yhdistyksen sosiaalinen media, joka on merkittävä yhdistyksen viestintäkanava.

Rusetin sosiaalinen media (Facebook, Instagram ja X) tavoittivat vuoden aikana yhteensä 3280 kävijää ja siellä oli 51 051 tapahtumaa. Seuraajia sosiaalisen median kanavissa on yhteensä 3612. Verkkosivut keräsivät 3246 kävijää ja tapahtumia sivustolla oli 24 112.

Vammaisettytöt.fi -median sosiaalinen media (Facebook, Instagram ja TikTok) on tavoittanut vuoden aikana 7517 kävijää ja siellä oli 72 968 tapahtumaa. Seuraajia sosiaalisen median kanavissa yhteensä 1441. Verkkosivusto kerännyt 2495 käyttäjää ja tapahtumia sivustolla oli 30 987. Lisäksi Vammaisettytöt -podcastin jaksoja on julkaistu 5 kappaletta ja ne ovat keränneet 490 kuuntelukertaa ja noin 4000 näyttökertaa.

Rusetin koko media on tavoittanut vuonna 2023 16 541 käyttäjää ja 4293 seuraajaa. Tapahtumia mediassa on ollut 179 118. Mediatapahtumat eivät sisällä maksullisen mainonnan lukuja.

Rusetti viesti myös aktiivisesti jäsenistölleen tapahtumista, kokouksista ja yhdistyksen uutisista. Jäsenistölle lähetettiin vuonna 2023 12 tiedotetta.

5. Yhteistyökumppanit ja -hankkeet

Rusetin yhteistyökumppaneita ovat vuonna 2023 olleet Invalidiliitto ry, Suomen Paralympiakomitea ry, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry ja Vammaisjärjestöjen naisverkosto, joiden jäsen Rusetti on.

Muita kumppaneita olivat ESPIN ry, Helsingin Invalidien Yhdistys ry ja Naistenkartano, joiden kanssa Rusetti järjesti jäsenistölleen erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia.

Vaikuttamistoimintaa Rusetti teki yhdessä Naisjärjestöjen Keskusliiton lisäksi Naisjärjestöt Yhteistyössä – Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry:n kanssa.

Uutena verkostona Rusetti osallistui hyväikäisten hyvinvointia edistävään Mieli ry:n Ikääntyvä Mieli 2050 -verkostoon.

Rusetti on ollut myös vuonna 2023 mukana Kuntoutussäätiön Artsi- toiminnassa, jossa kehitetään pienten sote-alan järjestöjen tuloksellisuutta ja sen raportointia. Prosessi kestää 6/2023–6/2024, ja sen tuella Rusetissa on kehitetty arviointi- ja tuloksellisuusseurantaa ja sen työkaluja.

6. VEERA-hanke (2020–2022)

Rusetin hallinnoima VEERA-hanke päättyi toimintavuoden alussa. Projektipäällikön ja projektisuunnittelijan työsuhteet päättyivät 28.2.2023. Vuonna 2023 toteutettiin ruotsinkielinen käännös Sivuvaunu -oppaasta. Hankkeessa kehitettyjä toimintoja jatkettiin ja juurrutettiin osaksi yhdistyksen omaa toimintaa.

7. Vammaisettytöt.fi (Kalevala x VammaisetTytöt.fi)

Kalevala Koru Oy aloitti yhteistyön Rusetin kanssa maaliskuussa 2022. Kalevala halusi etsiä Suomesta kohteen, jota tukemalla voisi edistää heidän omaa visiotaan tukea naisia. Vammaisten naisten hyvinvointia ja näkyvyyttä parantaakseen Kalevala valitsi kotimaan uudeksi kumppanikseen Rusetin. Yhtiö tuki yhdistystä vuonna 2022 50 000 €:lla ja vuonna 2023 14 000 €:lla. Näillä avustuksilla päästiin toteuttamaan 13–29-vuotiaiden tyttöjen ja nuorten naisten toivoma media-alusta vammaisille tytöille sekä leiritoimintaa. Kalevalan tuella Rusetti on jatkanut VEERA-hankkeen pilotoimaa toimintaa, jolla tuetaan tyttöjen ja nuorten naisten itsetunnon ja omanarvontunnon kasvua.

Vuonna 2023 Vammaisettytöt.fi -projektiin palkattu osa-aikainen työntekijä Mira Niittyniemi siirtyi maaliskuussa muihin tehtäviin ja heinäkuussa hänen tilanseen palkattiin tuottaja Maija Lindström. Maija jatkoi Miran käynnistämää työtä ja erityisenä fokuksena oli vammaisettytöt.fi -sosiaalisen median kehittäminen. Kuluneena vuonna lanseerattiin myös podcast, joka ilmestyy noin kerran kuukaudessa ja käsittelee vammaisten tyttöjen ja nuorten naisten kannalta tärkeitä teemoja. Maaliskuussa 2023 järjestettiin voimaannuttavan valokuvauksen leiri Helsingissä, joka oli jatko-osa syksyllä 2022 järjestettyyn leiriin. Osallistujia leirillä oli 17.

8. Toimintaedellytykset

Jäsenet

Varsinaisia jäseniä yhdistyksessä oli 2023 lopussa 176 (vuoden 2022 lopussa 175) ja kannatusjäseniä 2 (vuoden 2022 lopussa 2). Tavoitteena oli kasvattaa jäsenmäärää ja rikkoa 200 jäsenen raja, josta jäätiin hieman jälkeen. Rusetin yhteisö on isompi kuin jäsenmäärä, joten yhdistyksen tavoitettavuus on merkittävästi suurempi kuin jäsenmäärä. Yhteisöön kuuluu mm. vammaisettytöt.fi -yhteisön nuoret ja sosiaalisen median keskusteluryhmä.

Hallitus

Sääntöjen mukaan yhdistyksen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 4–10 jäsentä (vuonna 2022 jäseniä oli 7). Hallitukseen kuului vuonna 2023:

Marja Pihnala, puheenjohtaja ja Riitta Jolanki, varapuheenjohtaja

Satu Järvinen	Rita Järvinen
Pirkko Mahlamäki	Sari Palm
Tiia Tallgren	Jaana Tolvanen
Jaana Tiiri (toimikausi 28.2.2023 asti)	Kristina Karhos (23.4.2023 alkaen)

Hallitus kokoontui vuonna 2023 kahdeksan (8) kertaa, joista kaikki kokoukset järjestettiin etäyhteyksin. Lisäksi hallitus piti kehittämispäivän 12.8.2023, joka toteutettiin hybridinä Tampereelta käsin.

Edustukset

Rusetti ry oli edustettuna erilaisissa toimielimissä ja verkostoissa vuonna 2023.

Rusetin entinen hallituksen jäsen Anna-Stina Lindén toimii Invalidiliitto ry:n liittovaltuuston jäsenenä toimikaudella 2022–2025, johon hän tuli valituksi Rusetin edustajana vuonna 2021 Invalidiliitto ry:n liittovaaleissa.

Naisjärjestöjen keskusliiton hallituksessa Rusetin edustajana toimii järjestöasiantuntija Jaana Tiiri ja hän toimii myös viestintä- ja vaikuttamistoimikunnan puheenjohtajana.

Vammaisten ihmisoikeuskomiteassa (VIOK) Pirkko Justander edusti Rusettia. Eduskunnan oikeusasiamies ja Ihmisoikeuskeskus voivat pyytää komitealta asiantuntija-apua heille kuuluvien vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanotehtävien hoitamiseksi.

Loisto settlementti ry:n hallinnoimassa Ensisijaisesti tyttö -hankkeessa ohjausryhmässä ovat järjestöpäällikkö Anni Täckman ja järjestöasiantuntija Jaana Tiiri. Ensisijaisesti tyttö -hankkeessa järjestetään vammaisille tai tukea tarvitseville 13–28-vuotiaille tytöille ja nuorille naisille psykososiaalista tukea tarjoavaa Tyttöjen Talo® -vertaisryhmätoimintaa.

Vammaisjärjestöjen naisverkostossa Rusettia edusti Satu Järvinen, Pirkko Mahlamäki ja Jaana Tiiri.

Näiden lisäksi Rusetti on ollut haluttu asiantuntijajäsen vammaisten tyttöjen ja naisten asioissa, ja saanut kutsuja useampaan ohjausryhmään ja -verkostoon. Jaana Tiiri edustaa Rusettia Metropolian ammattikorkeakoulun Polku monimuotoiseen työelämään -hankkeen ohjausryhmässä, jossa tarkoituksena on kehittää esteettömyyttä ja saavutettavuutta sosiaali- ja terveysalan opinnoissa ja työelämäsiirtymässä. Tämän lisäksi Rusetti liittyi Mieli ry:n Ikääntyvä Mieli 2050 -verkoston lisäksi Naistyön verkostoon, jota ylläpitää Naistenkartano ja jossa naiseryistä työtä tekevät verkostoituvat ja oppivat toisiltaan.

Työntekijät ja toimisto

Rusetissa työskenteli vuoden alussa kaksi työntekijää VEERA-hankkeessa helmikuun 2023 loppuun asti. Maaliskuun alusta aloittivat kohdennetun avustuksen turvin kaksi työntekijää, järjestöpäällikkö ja järjestöasiantuntija, täysiaikaisesti. Lisäksi vuoden aikana toimi yksi osa-aikainen työntekijä vammaistetytöt.fi -median tuottajana.

Yhdistyksen toimisto muutti Mäkitorpantieltä 1.3.2023 Invalidiliitto ry:n toimitiloihin Mannerheimintielle. Yhdistyksen nykyinen osoite on Mannerheimintie 107 3.krs, 00280 Helsinki.

Talous

Vuodelle 2023 Rusetti on saanut Veikkaus Oy:ltä (avustusta hallinnoi STEA) kohdennettua avustusta (Ak10866) 166 670 €, josta siirtynyt vuodelle 2024 käytettäväksi 44 625,09 €. VEERA-hanke (C7611) päättyi vuonna 2023, jonka siirtynyt avustus vuodelta 2022 (24 806,03 €) käytettiin loppuun toimintavuoden aikana avustuspäätöksen mukaisesti. Veikkaukselta saadut avustukset on kirjattu suoritusperiaatteella.

Vuonna 2023 Vammaisettyöt.fi -media sai Kalevala Koru Oy:ltä avustusta 14 000 € (vuonna 2022 siirtynyttä avustusta 36 996,58 €) ja sitä siirtyi käytettäväksi vuodelle 2024 19 450,91 €.

Tilikauden ylijäämä oli 513,47 € ja oma pääoma tilikauden päättyessä 31.12.2023 oli 10 283,20 €.

Vuodelle 2023 haettiin Vammaisliikunnan Tuki ry:ltä 3 000 euron avustusta Twerkkkaus-liikuntahankkeeseen. Avustusta myönnettiin 1 000 €. Avustus siirtyi käytettäväksi vuodelle 2024.